

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.001.05.2016
P/16/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Tekst ujednolicony, uwzględniający zmiany wprowadzone uchwałą nr KPK-KPO.443.070.2016
Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 11 maja 2016 r.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław
T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50
lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/001 Wykonanie budżetu państwa w 2015 r. – wykorzystanie wybranych dotacji z budżetu państwa.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu.
Kontrolerzy	1. Paweł Potemski – specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 98277 z dnia 22 stycznia 2016 r. 2. Mirosław Perłowski – gł. specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 98276 z dnia 22 stycznia 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, ul. Komandorska 118/120, 53-345 Wrocław (dalej: „Uczelnia” lub „UE”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prof. dr hab. Andrzej Gospodarowicz – Rektor Uczelni ¹ . (dowód: akta kontroli str. 338)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

Uczelnia terminowo przekazała do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego rzetelne dane stanowiące podstawę dokonania podziału środków na przysługującą w 2015 r. dotację na pomoc materialną dla studentów i doktorantów oraz na dotację dydaktyczną. Na przedmiotową działalność wykorzystano odpowiednio kwoty 12 480,3 tys. zł i 95 016,2 tys. zł. Prawidłowo zorganizowano wykonanie zadań związanych z kształceniem studentów i doktorantów, poprzez m.in. zapewnienie wykwalifikowanej kadry zaliczanej do minimum kadrowego. Prowadzono ewidencję księgową zapewniającą rozliczanie kosztów według rodzajów działalności, z wyodrębnieniem kosztów finansowanych dotacjami z budżetu państwa i z przychodów własnych oraz umożliwiającą wyodrębnienie kosztów kształcenia na I i II stopniu studiów. Uczelnia prowadziła gospodarkę finansową na podstawie zatwierdzonego planu finansowo-rzeczowego, który terminowo przekazano do właściwych ministrów.

Uregulowano zasady ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym*³ (dalej: „Psw”).

Przy udzielaniu pomocy materialnej studentom i doktorantom dopuszczono się jednak naruszeń zarówno uregulowań ustawowych, jak i wewnętrznych, polegających na: **[1]** przekroczeniu w 2015 r. o 0,4% poziomu 40% udziału wydatków na stypendia rektora dla najlepszych studentów w łącznej kwocie wypłat stypendiów, co było niezgodne z postanowieniami art. 174 ust. 4 Psw; **[2]** wydaniu 60 decyzji o przyznaniu pomocy materialnej studentom (70,6% zbadanej próby 85 spraw) z przekroczeniem 30-dniowego terminu, wynoszącym od trzech do 89 dni, co było niezgodne z regulacjami wewnętrznymi UE w zakresie ustalania wysokości,

¹ Od 1 września 2012 r. i nadal.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje przy kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. 2-stopniową skalę ocen: pozytywna lub negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej, według proponowanej skali, byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową.

³ Dz. U. z 2012 r., poz. 572 ze zm.

przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów na lata akademickie 2014/2015 i 2015/2016 oraz z art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego*⁴ (dalej: „Kpa”), [3] wypłacie 37 świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów (43,5% zbadanej próby) w łącznej kwocie 35 280 zł, mimo braku decyzji wydanych w sprawie ich przyznania, tj. z naruszeniem art. 104 i 110 Kpa, [4] zawyżeniu wypłaty jednemu studentowi stypendium socjalnego w roku akademickim 2014/2015 o kwotę 1 280 zł, poprzez nieuwzględnienie dochodów członka rodziny, tj. wbrew § 14 regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów na rok akademicki 2014/2015; [5] opóźnionej wypłacie stypendium rektora dla najlepszych studentów za marzec 2015 r. w przypadku siedmiu świadczeń w łącznej kwocie 5 360 zł, co było niezgodne z treścią § 5 ust. 7 i 8 regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów na rok akademicki 2014/2015; [6] przyznaniu w roku akademickim 2015/2016 w sumie pięciu dodatkowym doktorantom stypendium dla najlepszych doktorantów, w wyniku przekroczenia wskaźnika wyznaczającego liczbę osób uprawnionych do ich otrzymywania, wynikającą z § 21 ust. 3 Zarządzenia Rektora w sprawie *zasad przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów UE we Wrocławiu*; [7] pozostawieniu czterech wniosków o pomoc materialną doktoranta bez rozpatrzenia i nie wydaniu decyzji w sprawie takiej pomocy, wskutek czego naruszono zapisy § 26 ust. 1 ww. zarządzenia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wykorzystanie dotacji na działalność dydaktyczną

Opis stanu
faktycznego

1.1. Łączna kwota dotacji otrzymanych przez Uczelnię w 2015 r. z budżetu państwa wyniosła 112 280,5 tys. zł, w tym 95 016,2 tys. zł (84,6%) na działalność dydaktyczną (dotacja podstawowa), 2 890,3 tys. zł na utrzymanie potencjału badawczego, 12 219,7 tys. zł na Fundusz Pomocy Materialnej, 950,0 tys. zł na dofinansowanie zadań projakościowych, 832,5 tys. zł na prowadzenie badań, 326,8 tys. zł dla studentów niepełnosprawnych oraz 45,0 tys. zł na stypendia ministra. W całości zostały wykorzystane dotacje na działalność dydaktyczną, stypendia ministra, na Fundusz Pomocy Materialnej oraz na dofinansowanie zadań projakościowych. Wydatkowanie środków z dwóch ostatnich tytułów było większe niż otrzymane w 2015 r. dotacje na ten cel o kwoty wynoszące odpowiednio 647,3 tys. zł oraz 12,1 tys. zł, a źródłem finansowania tych wydatków były środki pozostałe na ten cel z 2014 r. Stopień wykorzystania pozostałych dotacji wyniósł: 2 328,3 tys. zł (80,6%) na utrzymanie potencjału badawczego, 708,6 tys. zł (85,1%) na prowadzenie badań oraz 112,2 tys. zł (34,3%) dla studentów niepełnosprawnych. Łączne wykorzystanie dotacji otrzymanych w 2015 r. (bez uwzględnienia wydatków ze środków z 2014 r.) wyniosło 111 380,0 tys. zł (99,2%).

Łączna kwota wszystkich otrzymanych przez Uczelnię dotacji w 2015 r. stanowiła 75,5% udział w jej przychodach ogółem wynoszących 148 814,4 tys. zł. Udział ten w latach 2012-2014 był niższy i wyniósł kolejno 57,3%, 58,7% oraz 63,2%. Tendencja rosnąca analizowanego udziału miała największy wymiar w 2015 r. (przyrost o 12,3%, przy 4,5% w 2014 r. i 1,4% w 2013 r.), co wynikało ze zwiększenia łącznej kwoty dotacji w 2015 r. w stosunku do 2014 r. o 6 212,9 tys. zł, przy jednoczesnym znaczącym spadku pozostałych przychodów z kwoty 61 844,9 tys. zł w 2014 r. do 36 533,9 tys. zł w 2013 r., tj. o 25 311,0 tys. zł (40,9%).

⁴ Dz. U. z 2016 r., poz. 23.

Dotacja na dofinansowanie zadań projakościowych – zgodnie z pismem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lutego 2015 r. - w całości była przeznaczona na zwiększenie wysokości stypendiów dla najlepszych doktorantów.

(dowód: akta kontroli str. 5-7, 66-69)

1.2. Pismem z dnia 15 grudnia 2014 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przesłało UE tabele do wypełnienia i zwrotnego przekazania do dnia 23 stycznia 2015 r. celem przygotowania baz danych niezbędnych do dokonania podziału dotacji z budżetu państwa dla uczelni publicznych na zadania w obszarze działalności dydaktycznej. Uczelnia w dniu 22 stycznia 2015 r. przekazała do Ministerstwa wypełnione tabele, w których zawarto dane dotyczące m.in. liczby: studentów stacjonarnych i niestacjonarnych, liczby uczestników stacjonarnych i niestacjonarnych studiów doktoranckich oraz liczby zatrudnionych nauczycieli akademickich. Podane liczby były zgodne ze sprawozdaniami Uczelni o symbolu S-10⁵ i S-12⁶.

(dowód: akta kontroli str. 8-63)

W 2015 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał jedną nagrodę indywidualną dla nauczyciela akademickiego Uczelni w wysokości 19,0 tys. zł (nagroda II stopnia za osiągnięcia organizacyjne na rzecz UE).

(dowód: akta kontroli str. 64-65)

1.3. W porównaniu do stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. i 31 grudnia 2015 r., liczba studentów Uczelni zwiększyła się o 18,6%, tj. z 10 095 do 11 971 osób, przy czym liczba studentów studiów stacjonarnych wzrosła o 19,6% (z 6 641 do 7 943 osób), a studentów studiów niestacjonarnych zwiększyła się o 16,6% (z 3 454 do 4 028 osób). Wzrosła także o 22,5% liczba studentów wnoszących opłaty za studia (z 3 771 do 4 618 osób). W powyższym okresie liczba studentów studiów niestacjonarnych nie przekraczała liczby studentów studiów stacjonarnych.

Liczba doktorantów ogółem, wg stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. i 31 grudnia 2015 r., uległa zmniejszeniu o 6,6% (z 515 do 481 osób), przy czym liczba doktorantów na studiach stacjonarnych wzrosła o 1,6% (z 302 do 307 osób), przy jednoczesnym spadku liczby doktorantów na studiach niestacjonarnych o 18,3% (z 213 do 174 osób). Spadła także liczba doktorantów wnoszących opłaty za studia o 14,3% (z 203 do 174 osób).

Na jednego nauczyciela akademickiego⁷ wg stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. przypadało 16 studentów, a wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. – 20 studentów. Liczba nauczycieli akademickich zatrudnionych na UE w powyższym okresie zmniejszyła się o 3,2% (z 625 do 605 osób⁸), zmalała także liczba nauczycieli, którzy wykazywali Uczelnię, jako podstawowe miejsce pracy o 4,4% (z 618 do 591 osób).

(dowód: akta kontroli str. 438-442)

Liczba⁹ i kwalifikacje nauczycieli akademickich Uczelni zaliczanych do minimum kadrowego¹⁰ oraz proporcje liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów na

⁵ Sprawozdanie o studiach wyższych.

⁶ Sprawozdanie o stypendiach naukowych, studiach podyplomowych i doktoranckich oraz zatrudnieniu w szkołach wyższych, instytutach naukowych i badawczych.

⁷ Wg stanu na 30.06.2015 r. i 31.12.2015 r. było odpowiednio 625 i 605 nauczycieli akademickich.

⁸ Wśród nich było dwóch cudzoziemców.

⁹ Do minimum kadrowego należało: a) wg stanu na dzień 30.06.2015 r. od 13 nauczycieli akademickich (na Wydziale Zarządzania, Informatyki i Finansów, kierunek studiów Logistyka) do 69 (na Wydziale Inżynierjno-Ekonomicznym, na kierunku Zarządzanie i Inżynieria Przemysłu), b) wg stanu na dzień 31.12.2015 r. od 9 nauczycieli akademickich (na Wydziale Zarządzania, Informatyki i Finansów, kierunek studiów Informatyka i Ekonometria) do 72 (na Wydziale Inżynierjno-Ekonomicznym, na kierunku Zarządzanie i Inżynieria Przemysłu).

danym kierunku studiów¹¹ były zgodne z określonymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia¹².

(dowód: akta kontroli str. 445-463)

Na Uczelni nie występowali absolwenci określonego kierunku studiów i profilu kształcenia, którzy nie uzyskali tytułu zawodowego, gdyż warunkiem zaliczenia seminarium licencjackiego/magisterskiego było przedłożenie i pozytywna ocena przez promotora pracy licencjackiej/magisterskiej.

(dowód: akta kontroli str. 445-463, 524-549)

W 2015 r. na UE nadano stopień doktora 45 osobom, a tytuł zawodowy: licencjata uzyskało 1 365 studentów; magistra 2 040 studentów; inżyniera 260 studentów.

(dowód: akta kontroli str. 438-442)

1.4. Przeciętne wynagrodzenie miesięczne w 2015 r. na Uczelni, według grup pracowniczych, wyniosło: 7 874,83 zł dla pracowników naukowo-dydaktycznych; 5 746,27 zł dla pracowników dydaktycznych; 5 478,95 zł dla pracowników naukowych, a dla pozostałych nauczycieli akademickich¹³ 6 354,66 zł. Przeciętne wynagrodzenie wg grup stanowisk wyniosło w 2015 r.: 12 507,42 zł w grupie profesorów; 6 342,93 zł w grupie adiunktów¹⁴; 4 056,95 zł w grupie pozostałych nauczycieli akademickich¹⁵; 4 795,58 zł w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi.

(dowód: akta kontroli str. 444)

Zasady obliczania godzin dydaktycznych oraz wymiar godzin dydaktycznych zostały określone uchwałami Senatu Uczelni w sprawie zasad planowania i rozliczania zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2014/2015 i 2015/2016¹⁶. Roczne pensum dydaktyczne dla nauczycieli akademickich wynosiło odpowiednio: 165 godzin dla profesorów posiadających tytuł naukowy; 195 godzin dla profesora nieposiadającego tytułu naukowego i dla adiunkta z habilitacją; 120 godzin dla profesora wizytującego; 225 godzin dla adiunkta ze stopniem doktora oraz dla asystenta; 330 godzin dla starszego wykładowcy ze stopniem doktora; 360 godzin dla wykładowcy, starszego wykładowcy bez stopnia naukowego; 540 godzin dla lektora, instruktora. Do wykonania pensum zaliczano, traktując 45 minut zajęć za godzinę dydaktyczną: zajęcia dydaktyczne ujęte w harmonogramach na studiach pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia (za wyjątkiem seminarium na stacjonarnych studiach doktoranckich), MBA¹⁷, studia podyplomowe; godziny wynikające ze sprawowania funkcji opiekuna Indywidualnego Planu Studiów; godziny za przeprowadzenie egzaminu doktorskiego. W ww. uregulowaniach nie

¹⁰ Wg stanu na dzień 30.06.2015 r. i 31.12.2015 r. było odpowiednio 435 i 439 nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego, zatrudnionych przed dniem 1.10.2014 r. (bądź w tym dniu), którzy uzyskali kwalifikacje nauczycieli akademickich uprawniających do zaliczenia do minimum kadrowego przed tym dniem.

¹¹ Proporcja liczby studentów na jednego nauczyciela akademickiego należącego do minimum kadrowego wynosiła wg stanu na dzień 30.06.2015 r. od 7 studentów (Wydział Ekonomia, Zarządzanie i Turystyka, na kierunku Turystyka) do 51 (Wydział Nauk Ekonomicznych, kierunek Finanse i Rachunkowość), a na dzień 31.12.2015 r. odpowiednio od 6 studentów (na Wydziale Zarządzania, Informatyki i Finansów, kierunek studiów Informatyka i Ekonometria) do 56 studentów (Wydział Nauk Ekonomicznych, kierunek Finanse i Rachunkowość).

¹² Dz. U. z 2014 r., poz. 1370.

¹³ Tj. dyplomowani bibliotekarze oraz dyplomowani pracownicy dokumentacji i informacji naukowej.

¹⁴ Należą do niej: docenci, adiunkci, starsi wykładowcy, starsi kustosze dyplomowani, kustosze i dokumentaliści dyplomowani, adiunkci biblioteczni i adiunkci dokumentacji i informacji naukowej.

¹⁵ Należą do niej: asystenci, wykładowcy, lektorzy, instruktorzy, asystenci biblioteczni, asystenci dokumentacji i informacji naukowej.

¹⁶ Odpowiednio z dnia: 29.05.2014 r. nr R-0000-24/14; 28.05.2015 r. nr R.0000.36.2015.

¹⁷ Master of Business Administration.

uwzględniono stopnia zaangażowania pracowników naukowo-dydaktycznych w realizację zadań badawczych.

(dowód: akta kontroli str. 471-490)

Kierownik Działu Nauczania wyjaśniła, iż obowiązki nauczycieli naukowo-dydaktycznych określa art. 111 Psw, do których m.in. należy: prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych, kształcenie studentów, a przez posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego kształcenie również kadry naukowej. Kształcenie studentów odbywało się poprzez realizację indywidualnych planów studiów na wszystkich poziomach i formach kształcenia na dany rok akademicki, które rozliczano po jego zakończeniu. Podała także, iż prowadzenie prac rozwojowych, kształcenie kadry naukowej oraz uczestnictwo w pracach organizacyjnych nie było prowadzone w formie szczegółowej ewidencji czasu pracy.

(dowód: akta kontroli str. 524-549)

Zgodnie z postanowieniami Uchwały Senatu Akademickiego Akademii Ekonomicznej im. Oscara Langego z dnia 29 października 1996 r.¹⁸, w sprawie ustalenia struktury indywidualnych wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli akademickich, w celu prawidłowego naliczania podatku dochodowego od osób fizycznych przyjęto, iż 25% wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela akademickiego stanowi zapłatę za wykonywanie, bądź pozostawanie w gotowości do prowadzenia prac o charakterze organizacyjnym, a pozostałe 75% wynagrodzenia za wykonywanie prac twórczych, tj.: prowadzenie lub przygotowywanie zajęć dydaktycznych ze studentami; opracowanie programów, sylabusów, case'ów oraz zadań egzaminacyjnych i kolokwialnych dla studentów; udział w badaniach naukowych na rzecz dydaktyki; sporządzanie opinii, recenzji i ekspertyz w zakresie problematyki objętej działalnością naukową Uczelni oraz inną twórczą działalność prowadzoną w ramach zajmowanego stanowiska. Za wystarczający przejaw działalności twórczej uważano: prowadzenie zajęć dydaktycznych; umieszczenie w Informatorze Uczelni własnej oferty dydaktycznej; wystąpienia w trakcie odbywanych z udziałem Uczelni dyskusji naukowych, seminariów, konferencji i sympozjów, a także wszelkie naukowe opracowania pisemne – pod warunkiem ich przyjęcia przez Uczelnię.

(dowód: akta kontroli str. 508-523)

W roku akademickim 2014/2015 z uwagi na pełnienie funkcji wiceprzewodniczącej Polskiej Komisji Akredytacyjnej, jedną osobę (prof. dr hab.) zwolniono z obowiązku prowadzenia zajęć dydaktycznych.

(dowód: akta kontroli str. 651-652)

Na podstawie losowo wybranej próby 20 umów o pracę nie stwierdzono prowadzenia przez pracowników naukowo-dydaktycznych zajęć dydaktycznych, w wymiarze przekraczającym liczbę godzin ponadwymiarowych, o której mowa w art. 131 Psw. Koszty uzyskania przychodu w przypadku wykonywania pracy, uwzględniały podział na pracę twórczą oraz na działalność organizacyjną, wynikającą z uchwały Senatu Uczelni z dnia 29 października 1996 r.

(dowód: akta kontroli str. 550)

Wypłaty wynagrodzenia pracowników naukowo-dydaktycznych dokonywano na podstawie umowy o pracę/mianowania, w której określono jej wysokość. W przypadku trzech zbadanych umów (15% próby), w rozliczeniu czasu pracy godzin dydaktycznych w roku akademickim 2014/2015 stwierdzono niedobór

¹⁸ Uchwałą Senatu Uczelni z dnia 10 grudnia 1996 r. zmieniono treść uchwały zastępując „nauczycieli akademickich” – pracownikami naukowo-dydaktycznymi.

w wykonaniu pensum, który wynosił odpowiednio 5,5 godziny, 1 godzinę, 28,1 godziny, co stanowiło odpowiednio 2,4%, 0,4% i 12,5% udziału w rocznym pensum. Przy zaplanowanych godzinach dydaktycznych na rok akademicki 2015/2016 stwierdzono niedobór w wykonaniu pensum w przypadku sześciu umów o pracę/mianowanie (30% próby), wynoszące odpowiednio 73,5 godziny, 1 godzinę, 49,5 godziny, 8 godzin, 57 godzin, 81 godzin, co stanowiło odpowiednio 32,7%, 0,4%, 22,0%, 3,5%, 25,3%, 36,0% udziału w rocznym pensum. Rektor Uczelni wskazał, iż w przypadku jednostkowego niewykonania pensum, pracownik nie ponosi konsekwencji, z uwagi na podział pracy przez kierownika katedry w celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. Ponadto przewidziano możliwość realizacji zadań na innych wydziałach, gdzie występuje ich nadmiar. Wskazano, iż w planach nie uwzględniono seminariów dyplomowych rozpoczynających się w semestrze letnim oraz zajęć wybieranych w tym semestrze, gdyż nie są one znane przy sporządzaniu planu.

(dowód: akta kontroli str. 550, 573-606, 608-610)

1.5. Uczelnia w latach 2012-2015 zanotowała wzrost przychodów działalności operacyjnej o 16,0% (z 137 886,2 tys. zł do 159 939,0 tys. zł), jak i przychodów ogółem z działalności dydaktycznej o 18,8% (z 126 894,7 tys. zł do 150 807,0 tys. zł), co było głównie spowodowane zwiększeniem otrzymanych dotacji z budżetu państwa o 34,7% (z 70 760,2 tys. zł w 2012 r. do 95 343,0 tys. zł w 2015 r.). Przychody z tytułu opłat za świadczone usługi operacyjne zmniejszyły się w tym okresie o 3,7% (z 37 880,1 tys. zł w 2012 r. do 36 484,0 tys. zł w 2015 r.), głównie z uwagi na spadek o 15,2% przychodów z tytułu opłat na studiach niestacjonarnych (z 28 579,3 tys. zł w 2012 r. do 24 222,0 tys. zł w 2015 r.).

(dowód: akta kontroli str. 613, 653)

Prowadzona przez Uczelnię ewidencja księgowa zapewniała rozliczanie kosztów wg rodzajów działalności, z wyodrębnieniem kosztów finansowanych z dotacji budżetu państwa oraz z przychodów własnych, wypełniając postanowienia § 16 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej uczelni publicznych¹⁹. Dodatkowo ww. ewidencja księgowa umożliwia, wymagane w § 16 ust. 4 ww. rozporządzenia, rozliczenie i ewidencję kosztów w podziale na koszty kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych (w tym I i II stopnia na poszczególnych prowadzonych kierunkach studiów) oraz koszty pozostałej działalności dydaktycznej.

(dowód: akta kontroli str. 573-606)

Roczne koszty kształcenia w roku akademickim 2014/2015 przypadające na jednego studenta na studiach:

- a) stacjonarnych: I stopnia wynosiły od 11,4 tys. zł do 22,8 tys. zł, II stopnia od 7,6 tys. zł do 12,5 tys. zł;
- b) niestacjonarnych: I stopnia wynosiły od 7,1 tys. zł do 12,8 tys. zł; II stopnia od 3,7 tys. zł do 7,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 613)

Na działalności dydaktycznej ogółem (wg stanu na dzień 2 lutego 2016 r.) Uczelnia odnotowała zysk w wysokości 12 217,0 tys. zł, w tym m.in.: na studiach stacjonarnych w wysokości 4 839,0 tys. zł, na studiach podyplomowych 2 189,0 tys. zł i na studiach niestacjonarnych 925,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 443, 464-467)

1.6. Według art. 100 ust. 2 Psw, uczelnia publiczna prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego, zatwierdzanego przez senat uczelni, zgodnie z przepisami o finansach publicznych oraz

¹⁹ Dz. U. z 2012 r., poz. 1533.

o rachunkowości. Plan rzeczowo-finansowy Uczelni na 2015 r. jej Senat zatwierdził uchwałą z dnia 25 czerwca 2015 r. Zatwierdzony plan przekazano Ministrowi Finansów oraz Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 8 lipca 2015 r., wypełniając obowiązek wynikający z art. 100 ust. 3 Psw, nakazujący przekazanie planu ww. adresatom w terminie 14 dni od jego uchwalenia.

Projekt planu rzeczowo-finansowego Uczelni na 2015 r. przedłożono do zatwierdzenia Senatowi UE w terminie 70 dni od wpływu informacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego określającej wysokość przyznanych Uczelni dotacji podmiotowych (tj. dnia 16 kwietnia 2015 r.). W projekcie tym uwzględniono zwiększenie wysokości przyznanej pismem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 maja 2015 r. dotacji podstawowej (o 8 108,9 tys. zł) przeznaczonej na zwiększenie wynagrodzeń pracowników finansowanych w ramach tej dotacji. Natomiast korektę planu rzeczowo-finansowego uwzględniającą zmiany wynikające z pism Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, tj. z dnia 16 listopada 2015 r. (zwiększenie środków dotacji na pomoc materialną dla studentów i doktorantów o 49,8 tys. zł) i z dnia 4 grudnia 2015 r. (zwiększenie środków dotacji podstawowej o 870,0 tys. zł), sporządzono w dniu 16 grudnia 2015 r. Kwestor Uczelni wyjaśnił, iż w przepisach prawa nie określono terminów uchwalenia planu finansowego i jego korekt. Do momentu sporządzenia planu rzeczowo-finansowego Uczelnia realizowała wydatki w oparciu o uchwalone prowizorium. Dodatkowo, przy sporządzaniu projektu oczekiwano na wynik badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta (otrzymane w terminie wynikającym z umowy, tj. 15 maja 2015 r.) oraz publikację aktualnego formularza planu, która miała miejsce 11 maja 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 78-94, 573-606, 624-640)

2. Dotacje na pomoc materialną dla studentów i doktorantów

*Opis stanu
faktycznego*

Uczelnia w dniu 22 grudnia 2014 r. przekazała do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego informację na temat pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w 2014 r. Zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 lutego 2015 r. w sprawie sposobu podziału dotacji z budżetu państwa dla uczelni publicznych i niepublicznych oraz jednostek naukowych na pomoc materialną dla studentów i doktorantów²⁰ termin przekazania tej informacji upływał w dniu 12 marca 2015 r. Zakres informacji był zgodny zarówno z cytowanym rozporządzeniem z dnia 19 lutego 2015 r., jak i z obowiązującym w dniu jej przekazania poprzednim rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 lipca 2011 r., wydanym w tej samej sprawie²¹. Dane zawarte w przedmiotowej informacji dotyczyły m. in. liczby studentów i doktorantów, w tym otrzymujących stypendium socjalne, będących osobami niepełnosprawnymi oraz zakwaterowanych w domach studenckich Uczelni. Informacja była zgodna ze sprawozdaniami Uczelni o symbolu S-10 i S-11²² za 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 13-56, 70-77)

Zgodnie z pismami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 kwietnia 2015 r., 20 maja 2015 r., 16 listopada 2015 r. oraz 4 grudnia 2015 r., dotacja dla UE na stypendia socjalne dla studentów i doktorantów wyniosła 12 219,7 tys. zł, a dotacja na stwarzanie studentom i doktorantom, będącym osobami niepełnosprawnymi, warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia 326,8 tys. zł. Minister, w ww. pismach poinformował także o wysokości dotacji dla Uczelni na działalność dydaktyczną (dotacja podstawowa) w kwocie 95 016,2 tys. zł.

²⁰ Dz. U. z 2015. poz. 260.

²¹ Dz. U. Nr 160, poz. 957.

²² Sprawozdanie o pomocy materialnej i socjalnej dla studentów i doktorantów.

Zarządzeniami Rektora Uczelni powołane zostały Odwoławcze Komisje Stypendialne:

- dla studentów na rok akademicki 2014/2015 w dniu 1 października 2014 r.,
- dla studentów na rok akademicki 2015/2016 w dniu 16 października 2015 r.,
- dla doktorantów na rok akademicki 2014/2015 w dniu 31 października 2014 r.,
- dla doktorantów na rok akademicki 2015/2016 w dniu 16 października 2015 r.

Do zadań ww. Komisji należało:

- rozpatrywanie odwołań od decyzji pierwszej instancji (dziekana) w sprawach stypendiów socjalnych, specjalnych dla osób niepełnosprawnych oraz zapomóg,
- rozpatrywanie wniosków o stypendia rektora dla najlepszych studentów/doktorantów w pierwszej i drugiej instancji.

Do zadań dziekanów poszczególnych wydziałów Uczelni należało rozpatrywanie wniosków o stypendia socjalne, stypendia specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi.

Zarządzeniami Rektora Uczelni wprowadzono w życie:

- w dniu 3 września 2014 r. regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów na rok akademicki 2014/2015,
- w dniu 15 września 2015 r. regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów na rok akademicki 2015/2016,
- w dniu 3 września 2014 r. zasady przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów na rok akademicki 2014/2015,
- w dniu 15 września 2015 r. zasady przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów na rok akademicki 2015/2016.

Zgodnie z ww. regulaminami sprawy dotyczące pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Wydziału Zarządzania, Informatyki i Finansów, Wydziału Nauk Ekonomicznych oraz Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego były prowadzone przez Dział Pomocy Materialnej, a dotyczące pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Wydziału Ekonomii, Zarządzania i Finansów w Jeleniej Górze – przez Dziekanat tego Wydziału.

(dowód: akta kontroli str. 95-306)

Liczba studentów, którzy korzystali ze stypendium socjalnego wyniosła 1 639 (13,2% wszystkich studentów), ze stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych korzystało 238 (1,9%) studentów, ze stypendium rektora dla najlepszych studentów korzystało 1 360 (11,0%) studentów, z zapomóg korzystało 58 (0,5%) studentów, a ze stypendium ministra za wybitne osiągnięcia trzech (0,02%) studentów. Liczba doktorantów, którzy korzystali ze stypendium socjalnego wyniosła 29 (5,5% wszystkich doktorantów), 18 ze stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych korzystało 18 (3,4%) doktorantów, ze stypendium rektora dla najlepszych studentów korzystało 170 (32,0%) doktorantów, a z przyznanych zapomóg korzystał jeden (0,2%) doktorant. Żaden z doktorantów nie korzystał w 2015 r. ze stypendium ministra za wybitne osiągnięcia.

Środki przeznaczone na stypendia rektora dla najlepszych studentów były przyznawane w liczbie przekraczającej 10% wszystkich studentów, bowiem w przypadku Uczelni udział ten wyniósł 11,0%.

Wydatki poniesione w 2015 r. przez Uczelnię na wszystkie ww. formy pomocy materialnej wyniosły 12 480,3 tys. zł, w tym 6 529,0 tys. zł na stypendia socjalne, 715,8 tys. zł na stypendia specjalne dla osób niepełnosprawnych, 5 105,9 tys. zł na stypendia rektora dla najlepszych studentów/doktorantów, 84,6 tys. zł na zapomogi oraz 45,0 tys. zł na stypendia ministra za wybitne osiągnięcia.

Udział wydatków na stypendia rektora dla najlepszych studentów w łącznej kwocie wypłat stypendiów rektora dla najlepszych studentów, stypendiów socjalnych i zapomóg, wyniósł 40,4%.

(dowód: akta kontroli str. 307-312)

Zbadanie prawidłowości, przyznawania i wypłacania stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych oraz zapomóg z regulaminami wewnętrznymi, Psw oraz Kpa, wykonano na próbie mieszanej, wynoszącej 30 osób z 3 039 osób korzystających w 2015 r. z różnych form pomocy materialnej (1,0%), z których 20 stanowiło po pięć osób wylosowanych z każdego z czterech wydziałów Uczelni), a pozostałych 10 osób było wynikiem doboru celowego wszystkich osób korzystających przynajmniej z trzech różnych form pomocy.

(dowód: akta kontroli str. 313-319)

W wyniku badania próby, która objęła 38 wniosków o stypendium socjalne, 8 wniosków o stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz 9 wniosków o zapomogi – łącznie 55 wniosków, stwierdzono, że:

[1] 30 decyzji o przyznaniu pomocy materialnej (54,5%) było wydanych z przekroczeniem 30-dniowego terminu od upływu okresu przyjmowania wniosków (w przypadku złożenia wniosku po tym okresie, upływ 30-dniowego terminu liczony był od dnia złożenia wniosku), wynoszącym od 3 do 89 dni; **[2]** 24 świadczenia (43,6%) w łącznej kwocie 27 230 zł były wypłacane, mimo braku wydanych decyzji w sprawie ich przyznania; **[3]** jedno świadczenie (1,8%) zostało nieprawidłowo naliczone, co skutkowało nienależnymi wypłatami w kwocie łącznej 1 280 zł.

Uczelnia prawidłowo dokumentowała prawo do otrzymania stypendiów socjalnych a wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta/doktoranta, uprawniającą do ubiegania się o stypendium socjalne, ustalona przez Rektora Uczelni w kwocie 850 zł (do 31 października 2014 r.) oraz w kwocie 895 zł (od 1 listopada 2014 r.) była zgodna z art. 179 ust. 3 Psw. Nie było przypadków wypłaty zapomogi jednej osobie częściej niż dwa razy w roku akademickim. Okres na jaki przyznawane były stypendia oraz łączna miesięczna wysokość stypendiów były zgodne z art. 184 Psw.

(dowód: akta kontroli str. 66-68, 303-304, 320-336)

Dodatkowo skontrolowano prawidłowość rozpatrzenia łącznie 31 wniosków o udzielenie stypendium rektora dla najlepszego studenta oraz stypendium dla najlepszego doktoranta²³. W wyniku ich rozpatrzenia, wydano 30 decyzji, w tym 24 przyznające ww. stypendia. Okres otrzymywania stypendium rektora dla najlepszych studentów w przypadku ich przyznawania w semestrze zimowym wynosił pięć miesięcy, a w semestrze letnim cztery miesiące. Stypendium dla najlepszego doktoranta przyznawano na rok akademicki.

Ze środków z dotacji z budżetu państwa Uczelnia przeznaczyła w 2015 r. kwotę 1 927,2 tys. zł na remonty domów studenckich obejmujące przebudowę Domu Studenckiego „Przegubowiec II” oraz docieplenie północnej ściany szczytowej Domu Studenckiego „Ślężak”.

(dowód: akta kontroli str. 337-411)

Stan niewykorzystanych środków pomocy materialnej dla studentów wynosił na dzień 1 stycznia 2015 r. - 4 777,5 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2015 r. - 4 284,7 tys. zł (zmniejszenie o 492,8 tys. zł). W Uczelni nie funkcjonowały procedury pozwalające na określenie jej realnych potrzeb na finansowanie pomocy materialnej. Jak wyjaśnił Prorektor ds. Dydaktyki - spodziewaną wysokość dotacji na pomoc materialną oceniano na podstawie wysokości dotacji z roku poprzedniego i zmiany liczby studentów w stosunku do roku poprzedniego.

(dowód: akta kontroli str. 303-304, 412)

²³ Odpowiednio: 28 wniosków studentów i trzy wnioski doktorantów.

Uczelnia przekazała do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego 13 wniosków studentów i doktorantów o przyznanie stypendium ministra za wybitne osiągnięcia na rok akademicki 2015/2016. Wnioski zostały wcześniej pozytywnie zaopiniowane przez rady poszczególnych wydziałów (łącznie zostało złożonych 14 wniosków, przy czym jeden został zaopiniowany negatywnie przez radę wydziału). Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał trzem studentom stypendia po 15,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 413-414)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) Udział wydatków na stypendia rektora dla najlepszych studentów w łącznej kwocie wypłat stypendiów rektora dla najlepszych studentów, stypendiów socjalnych i zapomóg w 2015 r. wyniósł 40,4%, przekraczając dopuszczalny 40% poziom, określony art. 174 ust. 4 Psw. Jak wyjaśnił Prorektor Ds. Dydaktyki, kwestia ta była monitorowana, na co wskazuje jego utrzymanie na poziomie do 40% w miesiącach od stycznia do października 2015 r., a przyczyną jego wzrostu w listopadzie była zmiana w obsłudze procedur przyznawania stypendiów z dotychczasowego systemu informatycznego na system USOS.

(dowód: akta kontroli str. 66, 307-312, 415)

2) 60 decyzji o przyznaniu pomocy materialnej studentom²⁴ (70,6% zbadanej próby 85 spraw) było wydanych z przekroczeniem 30-dniowego terminu od upływu okresu przyjmowania wniosków (w przypadku złożenia wniosku po tym okresie, upływ 30-dniowego terminu liczony był od dnia złożenia wniosku), wynoszącym od 3 do 89 dni, co było niezgodne odpowiednio z § 9 ust. 3 i § 9 ust. 4 regulaminów ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów na lata akademickie 2014/2015 i 2015/2016 oraz z art. 35 § 3 Kpa. Opisywane opóźnienia według wyjaśnień Prorektora ds. Dydaktyki wynikały z: [1] braku zautomatyzowania wydruku dużej liczby decyzji, kierownika Działu Pomocy Materialnej, zajmującego się pomocą materialną dla studentów i doktorantów Wydziału Zarządzania, Informatyki i Finansów, Wydziału Nauk Ekonomicznych i Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego; [2] konieczności ręcznego wydruku kilku tysięcy decyzji Dziekana Wydziału Ekonomii, Zarządzania i Finansów w Jeleniej Górze oraz kierownika Dziekanatu Wydziału Ekonomii, Zarządzania i Finansów w Jeleniej Górze, zajmującego się pomocą materialną dla studentów i doktorantów tego Wydziału; [3] załatwianie oprócz spraw stypendiów, także obsługi spraw Wydziału przy jednoczesnym niewystarczającym stanie zatrudnienia w Dziekanacie tego Wydziału.

(dowód: akta kontroli str. 96-143, 147-203, 320-323, 328-332, 416-432, 654-656)

3) 37 świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów (43,5% zbadanej próby) w łącznej kwocie 35 280 zł²⁵ zostało wypłaconych, mimo braku wydanych decyzji w sprawie ich przyznania, tj. z naruszeniem art. 175 Psw²⁶ oraz art. 104 i art. 110 Kpa, co było spowodowane, jak wyjaśnił Prorektor ds. Dydaktyki, kierowaniem się dobrem studentów i dążeniem do tego, aby otrzymali oni świadczenia jak najszybciej a wypłat dokonywano na podstawie danych zawartych w systemach informatycznych służących do obsługi stypendiów. Zauważyć przy tym

²⁴ W tym 30 decyzji w sprawie stypendium socjalnych, specjalnych dla osób niepełnosprawnych i 30 decyzji w sprawie stypendium rektora dla najlepszych studentów/najlepszych doktorantów.

²⁵ W tym 24 stypendiów socjalnych, specjalnych dla osób niepełnosprawnych w łącznej kwocie 27 230 zł oraz 13 stypendiów rektora dla najlepszych studentów/najlepszych doktorantów w łącznej kwocie 8 050 zł.

²⁶ W przedmiotowej sprawie wypowiadał się także Wojewódzki Sąd Administracyjny (np. wyrok WSA w Opolu z dnia 4 września 2008 r., II SA/Op 154/08 Lex nr 518037 oraz wyrok WSA w Olsztynie z dnia 5 kwietnia 2007 r., II SA/OI 114/07 Lex nr 270685).

należy, iż wg wskazanego art. 110 Kpa, organy wydające decyzje są nimi związane od chwili ich doręczenia lub ogłoszenia i dopiero wówczas mogą przystąpić do wykonania decyzji, a jak ustalono w toku kontroli, w przypadku 11 stypendiów rektora przyznanych dla najlepszych studentów, środki finansowe przekazano przed odebraniem przedmiotowych decyzji przez ich beneficjentów.

(dowód: akta kontroli str. 66-68, 320-323, 325-327, 328-336, 416-417)

4) Jedno świadczenie pomocy materialnej dla studenta (1,8%) zostało nieprawidłowo naliczone, poprzez nieuwzględnienie w naliczeniu dochodów członka rodziny, co skutkowało przyznaniem w roku akademickim 2014/2015 zawyżonej miesięcznej kwoty stypendium socjalnego o 160 zł i nienależnymi wypłatami przez osiem miesięcy w łącznej kwocie 1 280 zł. Było to niezgodne z postanowieniami § 14 regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów na rok akademicki 2014/2015. Samodzielny referent w Dziekanacie Wydziału Ekonomii, Zarządzania i Finansów wyjaśniła, że pominięcie w obliczeniach dochodu członka rodziny studenta było niezamierzone.

(dowód: akta kontroli str. 328-330, 426-429, 432-433)

5) Z opóźnieniem sporządzano (ośmiu i 11 dni) i przekazywano komórce merytorycznej (przygotowującej projekt decyzji w sprawie) protokoły z posiedzenia odwoławczej komisji stypendialnej w sprawie stypendiów Rektora dla najlepszych studentów. I tak, protokoły oznaczone datą 23 kwietnia 2015 r. przekazano w dniu 4 maja 2015 r. (tj. po 11 dniach), a protokoły z dnia 5 listopada 2015 r. w dniu 1 lutego 2016 r. (tj. po 88 dniach). Wyjaśniający w tej sprawie Prorektor ds. Dydaktyki, wskazał na trudności w skompletowaniu składu komisji odwoławczej oraz obciążenie jej członków zaangażowanych w różnych organizacjach studenckich, co uniemożliwia przygotowanie ostatecznej wersji protokołu we właściwym terminie. Dodatkowo wskazano, iż bezpośrednio po posiedzeniach sporządzano wstępny protokół w postaci listy uprawnionych bądź nieuprawnionych, który przekazywano do Działu Pomocy Materialnej dla Studentów i Doktorantów, by uniknąć opóźnień w wypłatach stypendiów. W ocenie NIK do opóźnień tych mógł przyczynić się także niewystarczający nadzór Rektora Uczelni nad działalnością odwoławczej komisji stypendialnej, o którym mowa w art. 177 ust. 5 Psw.

(dowód: akta kontroli str. 494-504, 607)

6) Każde z siedmiu skontrolowanych stypendiów za marzec 2015 r. w łącznej kwocie 5 360 zł przekazano na rachunek studentów z opóźnieniem, gdyż wypłacono je dopiero w maju 2015 r.²⁷. Naruszało to postanowienia § 5 ust. 7 i 8 regulaminu ustalania wysokości przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów na rok akademicki 2014/2015 stanowiącego, iż stypendium rektora dla najlepszych studentów jest wypłacane co miesiąc, a za marzec mogło być wypłacone w kwietniu. Prorektor ds. Dydaktyki wskazał, iż przyczyną powyższego opóźnienia było przekazanie protokołu z posiedzenia Odwoławczej Komisji Stypendialnej z dnia 23 kwietnia 2015 r. do Działu Pomocy Społecznej i Dziekanatu Wydziału Ekonomii, Zarządzania i Turystyki dopiero w dniu 4 maja 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 494-506, 559-566, 607)

7) Naruszenie zapisów § 21 ust. 3 Zarządzenia Rektora w sprawie zasad przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów UE we Wrocławiu, wskazującego na możliwość przyznawania stypendium dla najlepszych doktorantów tym doktorantom, którzy znaleźli się w grupie 30% najlepszych doktorantów danego roku i wydziału, poprzez przyznawanie stypendium większej liczbie doktorantów. I tak, w przypadku:

²⁷ W tym sześć przekazano 8 maja 2015 r. a jedno (w kwocie 820 zł) 13 maja 2015 r.

- a) I roku Wydziału Inżynierii Ekonomicznej w roku akademickim 2015/2016, na którym było siedmiu doktorantów, przyznano stypendia czterem doktorantom (tj. 57,4%);
- b) I roku Wydziału Zarządzania Informatyki i Finansów w roku akademickim 2015/2016, na którym było 40 doktorantów, przyznano stypendia 14 doktorantom (tj. 35%);
- c) II roku Wydziału Ekonomii, Zarządzania i Turystyki w roku akademickim 2015/2016, na którym było 36 doktorantów, przyznano stypendia 12 doktorantom (tj. 33,3%).

Prorektor ds. Dydaktyki, wyjaśnił, iż (a) cztery osoby uzyskały taką samą liczbę punktów i komisja nie mogła wskazać dwóch osób, które nie otrzymają stypendium, przez co przyznano cztery stypendia; (b) trzy osoby uzyskały taką samą liczbę punktów i komisja nie mogła wskazać dwóch osób, które nie otrzymają stypendium, przez co przyznano trzy stypendia; (c) zaokrąglono liczbę uprawnionych w górę ($30\% \times 37 = 11,1$) do 12.

NIK zwraca uwagę, iż cytowany zapis zasad przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów UE zawiera jedynie możliwość przyznania stypendium doktorantowi, a nie obligatoryjny nakaz.

(dowód: akta kontroli str. 494-504, 559-566)

8) Do dnia zakończenia kontroli nie wydano decyzji o przyznaniu lub nieprzyznaniu świadczenia, mimo złożenia przez jednego z doktorantów²⁸ w październiku 2015 r. wniosków do Dziekanatu Wydziału Ekonomii, Zarządzania i Turystyki w Jeleniej Górze, o udzielenie stypendium: socjalnego, specjalnego dla niepełnosprawnych, dla najlepszego doktoranta oraz zapomogi. Działanie takie naruszało postanowienia § 26 ust. 1 Zarządzenia w sprawie zasad przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów UE we Wrocławiu. Prorektor ds. Dydaktyki oraz kierownik Dziekanatu Wydziału Ekonomii, Zarządzania i Finansów w Jeleniej Górze wyjaśnili, iż podjęto decyzję o pozostawieniu bez rozpatrzenia przedmiotowych wniosków, na podstawie § 3 ust. 4 ww. zasad, według którego doktorant mógł pobierać świadczenia z funduszu pomocy materialnej wyłącznie w regulaminowym okresie trwania studiów. Wnioskujący w dniu 5 października 2015 r. uzyskał zgodę kierownika studiów doktoranckich na przedłużenie statusu doktoranta do dnia 30 września 2016 r. z uwagi na konieczność prowadzenia badań naukowych w ramach przygotowywanej rozprawy doktorskiej. NIK wskazuje, iż wg postanowień art. 175 ust. 2 i 4 w związku z art. 199 ust. 4 Psw, stypendia rektora dla najlepszych doktorantów są przyznawane na wniosek doktoranta przez rektora, który w tym zakresie przekazał uprawnienia odwoławczej komisji stypendialnej, zobowiązanej do rozpatrzenia i wydania decyzji na podstawie Kpa.

(dowód: akta kontroli str. 328-332, 420-433, 494-504, 607)

9) Sześciu (z 20 skontrolowanych akt) pracowników naukowo-dydaktycznych mianowanych na czas nieokreślony było zatrudnionych na stanowisku adiunkta ze wskazaniem zawitego okresu zajmowania tego stanowiska bez uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego²⁹. Mimo upływu terminów wyznaczonych do uzyskania habilitacji, adiunkci ci byli dalej zatrudniani na tych stanowiskach, a treść ich pierwotnych aktów mianowania nie była zmieniana. Kierownik Działu Polityki i Zarządzania Kadrami, wyjaśniła, iż wskazani pracownicy są zatrudnieni na podstawie aktu mianowania na czas nieokreślony. Podano, iż wskazane daty miały charakter dyscyplinujący pracowników do dalszych postępów w pracy naukowej,

²⁸ O nr indeksu 15105.

²⁹ Adiunkt: WM do dnia 30.09.2013 r.; PS do dnia 30.09.2007 r. (przedłużono do dnia 30.09.2011 r.); PW do dnia 30.09.2006 r. (przedłużono do dnia 30.09.2011 r.); MK do dnia 17.02.2015 r., MS do dnia 17.02.2014 r.; AB do dnia 30.09.2014 r.

których upływ nie był przyczyną wygaśnięcia stosunku pracy. Dodatkowo wskazano na nowelizowane obowiązujące od 1 października 2013 r. postanowienia art. 120 Psw, ustalające ustawową górną granicę ośmiu lat, na okres zatrudnienia adiunktów bez stopnia naukowego doktora habilitowanego na tym stanowisku. Zdaniem NIK, w świetle powyższego wyjaśnienia, upływ wyznaczonego w aktach mianowania tych pracowników okresu zajmowania stanowiska bez uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego, winien skutkować albo przedłużeniem terminu dla uzyskania habilitacji, albo zmianą stanowiska pracownika. NIK wskazuje, iż do czasu zakończenia kontroli, nie zmieniono treści aktu mianowania czterech pracowników (dwóch uzyskało habilitację) w zakresie okresu ich zatrudnienia na stanowisku adiunkta, mimo nowelizacji przepisów ustawowych w zakresie długości okresu zatrudnienia adiunktów bez stopnia naukowego doktora habilitowanego.

(dowód: akta kontroli str. 567-572, 617-623)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i nieprawidłowości wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*³⁰ (dalej: *ustawa o NIK*), wnosi o:

1. Zapewnienie przyznawania i wypłacania stypendiów rektora dla najlepszych studentów w łącznej kwocie nieprzekraczającej 40% sumy wypłat stypendiów rektora dla najlepszych studentów, stypendiów socjalnych i zapomóg, tj. zgodnie z art. 174 ust. 4 Psw.
2. Wydawanie decyzji o przyznaniu pomocy materialnej studentom w terminie 30 dni od upływu okresu przyjmowania wniosków, a w przypadku złożenia wniosku po tym okresie - od dnia złożenia wniosku, tj. zgodnie z § 9 ust. 4 regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, przyjętego zarządzeniem Rektora Uczelni z dnia 15 września 2015 r., oraz z art. 35 § 3 Kpa.
3. Wypłacanie studentom i doktorantom świadczeń pomocy materialnej po wydaniu i doręczeniu decyzji w sprawie ich przyznania, tj. zgodnie z art. 110 Kpa.
4. Naliczanie stypendiów socjalnych z uwzględnieniem dochodów rodziców studenta, który prowadzi z nimi wspólne gospodarstwo domowe, tj. zgodnie z § 14 regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, przyjętego zarządzeniem Rektora Uczelni z dnia 15 września 2015 r.
5. Wprowadzenie zmian w organizacji pomocy materialnej zapobiegających nieterminowej wypłacie pomocy materialnej studentom oraz zapewniających tę wypłatę w wysokości/ilości wynikającej z obowiązującego stanu prawnego.
6. Doprowadzenie do wydania decyzji w sprawie wniosków doktoranta o nr indeksu 15105, ubiegającego się o uzyskanie pomocy materialnej.
7. Dokonanie zmian aktów mianowania pracowników dydaktyczno-naukowych zatrudnianych na stanowisku adiunkta, zgodnie z obowiązującym stanem prawnym w zakresie długości okresu zajmowania tego stanowiska bez uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

³⁰ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* proszę o poinformowanie Delegatury Najwyższej Izby Kontroli we Wrocławiu, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia 11 marca 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Dyrektor

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu
.....
Podpis
Barbara Syta